

mgr Magdalena Łojewska

**tytuł rozprawy doktorskiej: Determinanty stosowania rachunkowości zabezpieczeń
w podmiotach sektora niefinansowego**

Podmioty narażone na ryzyko finansowe (np. walutowe, stopy procentowej) korzystają z instrumentów finansowych w celach zabezpieczających. Powiązania zabezpieczające składające się z instrumentu zabezpieczającego (którym często są instrumenty pochodne) i pozycji zabezpieczanej podlegają specjalnej ewidencji w księgach rachunkowych. Standardy rachunkowości dopuszczają dwa sposoby ujmowania transakcji zabezpieczających: rachunkowość zabezpieczeń (ang. *hedge accounting*) oraz zasady ogólne. Należy zaznaczyć, że rachunkowość zabezpieczeń pozwala na lepsze odzwierciedlenie w sprawozdaniu finansowym ekonomicznego sensu transakcji zabezpieczających. Ujmowanie ich na zasadach ogólnych powoduje sztuczną zmienność wyniku finansowego oraz stoi w sprzeczności z zasadami ostrożności i memoriału.

Rozprawa doktorska miała na celu poznanie determinant stosowania rachunkowości zabezpieczeń w podmiotach sektora niefinansowego notowanych na GPW w Warszawie. Układ pracy, składający się z czterech rozdziałów odpowiadał postawionym problemom szczegółowym pracy. Pierwszy rozdział dotyczy ryzyka. Przedstawiono historię rozwoju zarządzania ryzykiem rynkowym w ramach teorii finansów i teorii przedsiębiorstwa, wskazano wagę ryzyka rynkowego w działalności gospodarczej i scharakteryzowano instrumenty pochodne służące jego transferowi (*hedging*). Rozdział drugi został poświęcony w całości rachunkowości zabezpieczeń ze wskazaniem różnic z zasadami ogólnymi.

W rozdziale trzecim dokonano przeglądu literatury oraz zaprezentowano hipotezy badawcze i omówiono model regresji logistycznej. Rozdział czwarty jest rozdziałem empirycznym.

Główna hipoteza rozprawy stanowi „Istnieją czynniki wpływające na stosowanie rachunkowości zabezpieczeń w podmiotach sektora niefinansowego”.

Metody badawcze wykorzystane do rozwiązania problemu naukowego obejmowały analizę i krytykę piśmiennictwa oraz metody jakościowe i ilościowe. Do opisu zbiorowości zastosowano miary położenia, zmienności, asymetrii i skośności oraz spłaszczenia i koncentracji. Weryfikacji hipotez dokonano na podstawie modelu regresji logistycznej.

Na podstawie przeprowadzonych badań stwierdza się, że wpływ na stosowanie rachunkowości zabezpieczeń mają: wielkość podmiotu, ryzyko upadłości, ryzyko systematyczne, zmienność marży zysku ze sprzedaży oraz przynależność do makrosektora. Tym samym potwierdzono hipotezę główną dysertacji.